

I detta nummer av Smittnytt, som är det sista för i år, ges lägesbilder gällande tre högaktuella luftvägsinfektioner: covid-19, influensa och RS-virusinfektion. Vi informerar även om bl.a. nyheter kring pneumokockvaccinationer, handläggning av klamydia och gonorré samt sorkfeber.

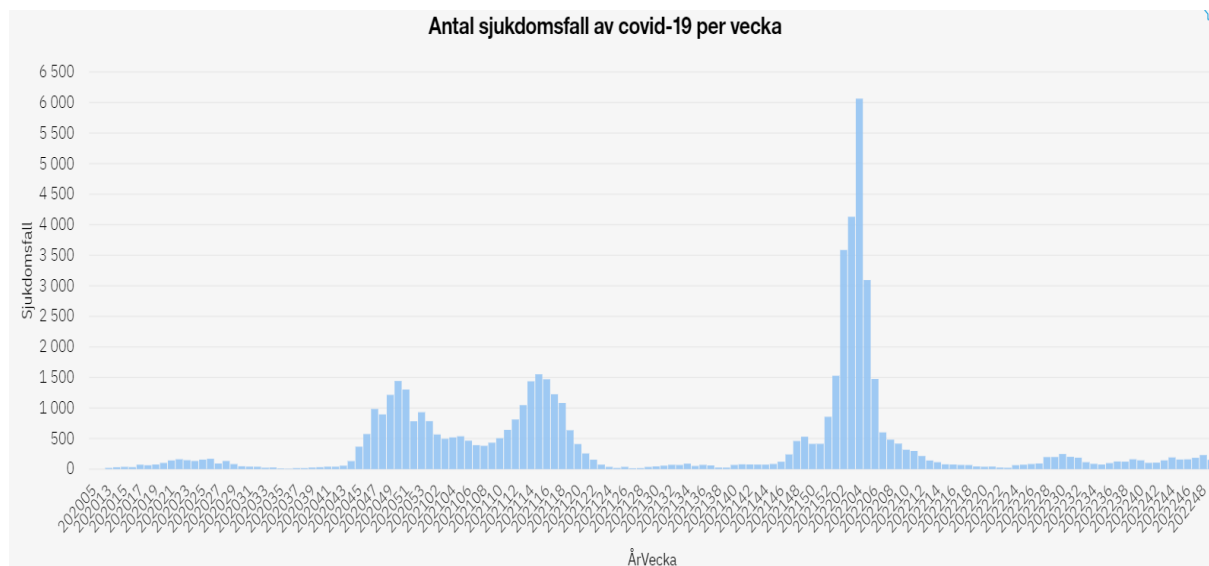
Covid-19 i Västernorrland – aktuellt läge

Smittspridningen av covid-19 har under hösten varit måttlig med drygt 100 till knappt 200 nya fall per vecka. De senaste veckorna har en viss ökning skett, och vecka 49 diagnostiserades 283 nya fall.

Andelen positiva PCR-tester har fluktuerat men uppvisat en stigande trend och den senaste tiden legat kring 30 %.

Antalet patienter som vårdats på länets sjukhus med covid-19 har ökat påtagligt de senaste veckorna. För närvarande sjukhusvårdas omkring 40 patienter med covid-19. Endast ett fåtal patienter har behövt intensivvård de senaste månaderna.

Vaccinationsarbetet fortsätter och fr.o.m. den 1 september rekommenderas en påfyllnadsdos, en så kallad höstdos, till personer över 65 år och alla över 18 år i riskgrupp. Andra personer över 18 år, som vill vaccinera sig med en påfyllnadsdos, erbjuds också att göra det.

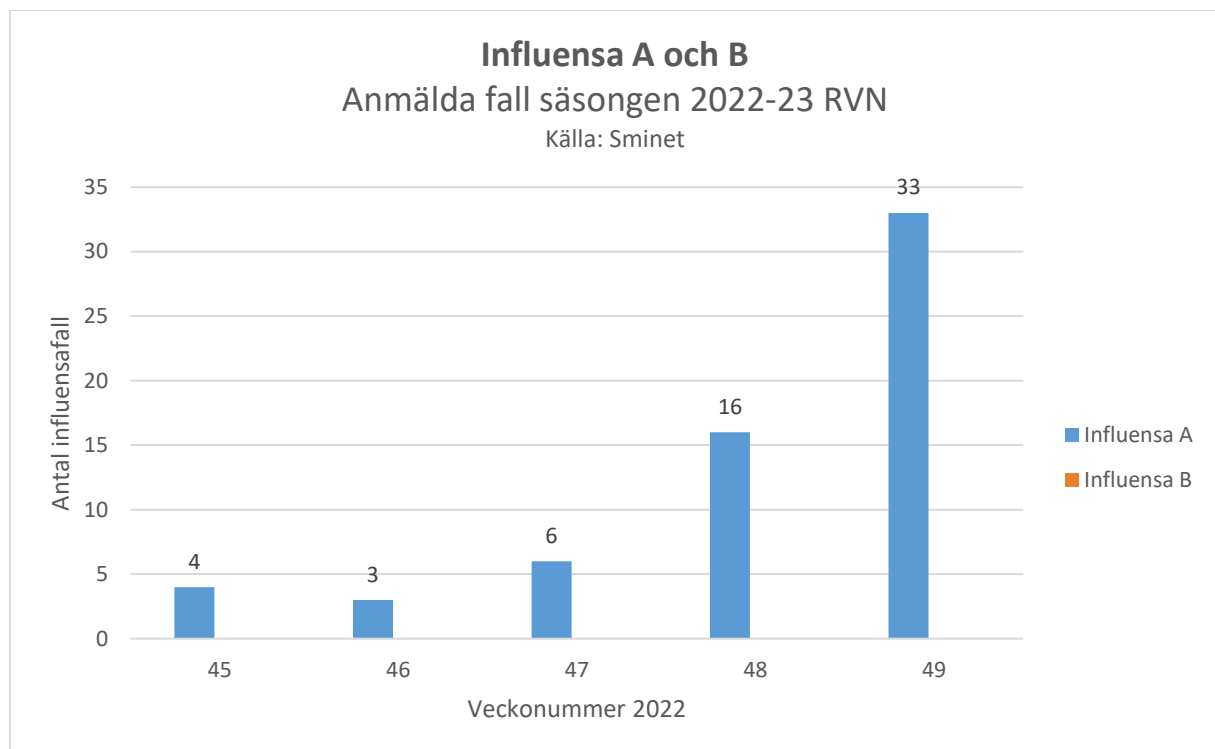

Influensaepidemin har startat

Under vecka 48 och 49 har influensafallen ökat snabbt i Västernorrland. Hittills denna höst har endast fall av influensa A diagnosticerats i vår region. Influensaepidemin startade på nationell nivå vecka 48 och Norrlandsregionerna har varit mest drabbade hittills. Vaccinationskampanjen mot säsongsinfluensa har pågått sedan den 8 november. Enligt preliminär statistik har hittills 44% av länets invånare som är 65 år och äldre vaccinerats, vilket är betydligt lägre jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol, då vaccinationstäckningen var 59% i denna grupp. På grund av efterregistreringar av givna vaccindoser kan statistiken var ofullständig. Det är hög tid för riskgrupper och personer över 65 år, liksom vård- och omsorgspersonal i patient/brukarnära arbete som ännu inte vaccinerat sig att göra det nu.

Veckorapporter om influensaläget från Folkhälsomyndigheten publiceras [här](#).

Regional information för vård- och omsorgspersonal om influensa finns på regionens [vaccinations-sidor](#).

Läkemedelsverket har publicerat uppdaterade behandlingsrekommendationer vid influensa som återfinns här: [Behandling och profylax vid influensa – behandlingsrekommendation](#). Huvudbudskapet är att antiviral behandling är ett viktigt komplement till vaccination och rekommenderas till medicinska riskgrupper och patienter med allvarlig influensasjukdom oavsett vaccinationsstatus. Läkemedelsenheten i RVN har utarbetat ett styrdokument för lokal implementering av dessa behandlingsrekommendationer: Tillgängliggöra läkemedel för behandling och profylax vid influensa - rekommendation i Västernorrland utifrån Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation (dokumentnummer [dokument 680377](#) i regionens dokument- och ärendehanteringssystem Platina).

RS-virusepidemin fortsätter

Sedan vecka 44 när årets RS-virusepidemin startade fortsätter fallen att öka snabbt i Sverige. 27 fall av RS-virus konstaterades i Västernorrland vecka 49, varav en femtedel inträffade hos barn under ett år, vilka har störst risk att drabbas av allvarlig sjukdom. Veckorapporter för RS-virusläget i Sverige, med regionala data publiceras på Folkhälsomyndighetens webbplats: [aktuell-veckorapport-om-rsv](#).

Läs mer om RS under rubriken Aktuellt i länet i detta nummer av SmittnYtt!

Uppdaterade rekommendationer om pneumokockvaccination

I år startar ett särskilt vaccinationsprogram mot pneumokocker till riskgrupper och till personer som är födda 1947 och senare, det år de fyller 75 år. Om vaccinationen inte genomförs det år personen fyller 75 år, ska kostnadsfri vaccination erbjudas vid ett senare tillfälle. De medicinska riskgrupper som omfattas av vaccinationsprogrammet är alla som är 2 år och äldre och har kronisk hjärt- eller lungsjukdom, andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion, kronisk leversjukdom, kronisk njursvikt, diabetes mellitus, bristande mjältsfunktion/saknar mjälte, cystisk fibros, likvorläckage/barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen, kokleaimplantat, nedsatt immunförsvar pga. sjukdom eller behandling eller genomgått organtransplantation.

Mer information om vaccinationsprogrammet finns på webbplatsen [Folkhälsomyndighetens nationella vaccinationsprogram](#). Rekommendationerna om pneumokockvaccination för riskgrupper har uppdaterats i november 2022 och återfinns [här](#).

I Region Västernorrland är det beslutat att medicinska riskgrupper och alla personer från 75 år och uppåt erbjuds kostnadsfri vaccination mot pneumokocker. Mer information om pneumokockvaccination finns på regionens [vaccinationssidor](#).

Vaccination mot kikhosta till gravida

Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccination mot kikhosta till gravida, från graviditetsvecka 16, vid varje graviditet. Syftet är att skydda det nyfödda barnet innan det själv får vaccin mot kikhosta. Avgiftsfri vaccination mot kikhosta erbjuds från december 2022 till gravida i Västernorrland enligt riktlinjen Tillämpning av beslut om avgiftsfria vaccinationer ([dokument 679117](#) i regionens dokument- och ärendehanteringssystem Platina).

Under en övergångsperiod kommer vaccinationerna att ges på de vaccinationsenheter i regionen som vaccinerar mot covid-19. Efter information från barnmorska, bokar den gravida själv sin vaccinationstid via 1177.se eller i appen Mitt Vaccin. Vid behov kan barnmorskan hjälpa till med bokningen, alternativt kan den gravida ringa 0611-80400 för bokningshjälp. Ingen e-legitimation behövs.

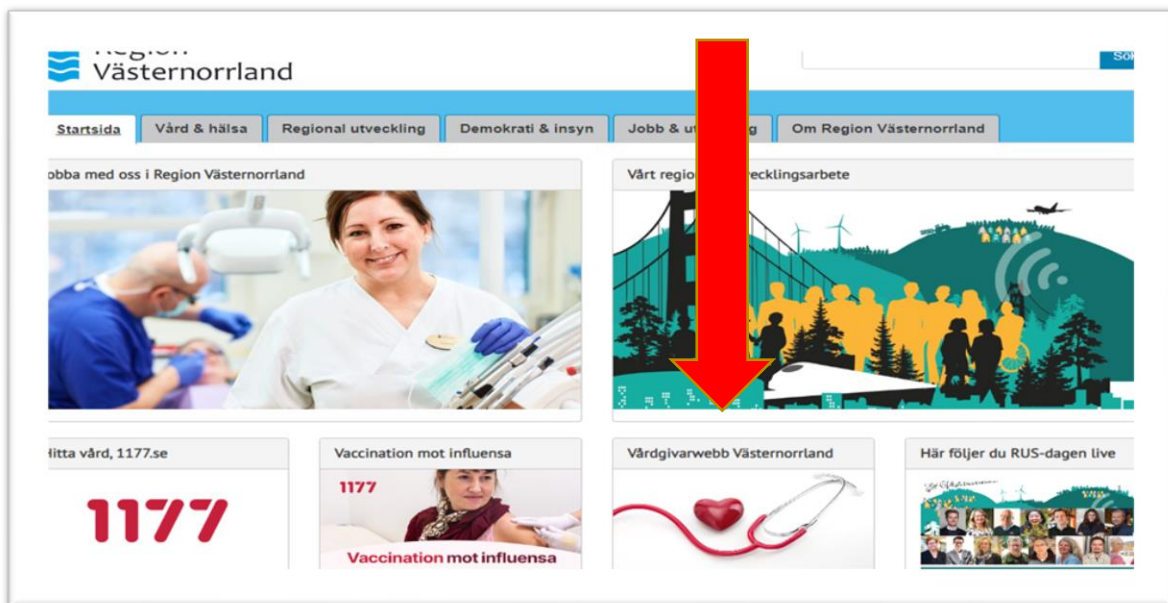
På sikt planeras för att barnmorskor ska kunna utföra vaccinationerna inom mödrahälsovården. I nuläget är det endast läkare som är behöriga att ordinera vaccin mot kikhosta till gravida, men ett tillägg i Socialstyrelsens författning som möjliggör för barnmorskor att ordinera vaccination väntas komma så småningom. Läs mer om vaccination mot kikhosta till gravida på regionens vaccinationssidor: [vaccinationer/kikhosta-gravida/](#)

Information från Smittskydd Västernorrland finns nu på RVN Vårdgivarwebb

Den 7 december samlas information från Region Västernorrland riktad till vårdgivare på en egen delwebbplats, <https://www.rvn.se/vardgivarwebb>

Detta innebär att samarbetspartners som vårdgivare, kommuner, skola, förskola, kriminalvård och andra myndigheter etc. återfinner information från Smittskydd Västernorrland på den nya vårdgivarwebben.

Du som söker information går in på <https://www.rvn.se/>, därefter klicka dig vidare till Vårdgivarwebb Västernorrland (se röd pil).

Väl där inne hittar du Smittskydd Västernorrlands sida via fliken *kunskapsstöd & rutiner* alt. i mitten av sidan, se bild.

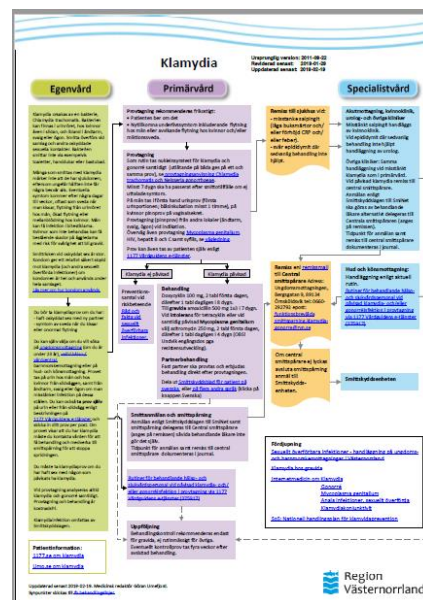

Klamydia och gonorré

Denna information riktar sig till hälso- och sjukvårdspersonal som behandlar klamydia och gonorré.

- Patienter ska **alltid remitteras för smittspårning** till centrala smittspårare i Region Västernorrland (RVN). Smittspårning ska inte ske ute i verksamheterna för dessa diagnoser och gäller alla patienter med påvisad klamydia och/eller gonorré.
- Patienter provtagna via 1177 e-tjänst* och är positiva behöver **ej provtas igen** på HC/VC för att få behandling.
- **Partnerbehandling** - Fast partner ska provtas och erbjudas behandling direkt efter provtagningen.

Kontaktuppgifter till centrala smittspårare och remiss för smittspårning hittar du på behandlingslinje för [klamydia](#) och [gonorré](#) eller hos [smittskydd Västernorrland vårdgivarwebb](#).

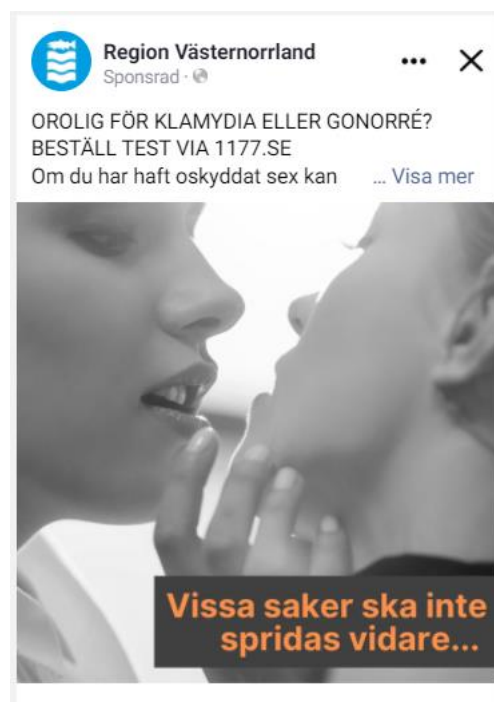

*För patienter som fått positivt provsvar via **hemtest klamydia/gonorré, 1177 e-tjänster** ska du som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal snarast informera central smittspårare att **du övertagit behandlingsansvaret** för patienten. Du kan göra detta på två sätt, med SITHS-kort eller pappersremiss. [Följ länken och läs mer.](#)

Gratis klamydia- och gonorrétest via 1177.se

Visst vet du att på 1177.se kan invånare över 15 år och folkbokförda i Västernorrland beställa hem ett gratis klamydia- och gonorrétest. Den som ska beställa ett test behöver ha e-legitimation. Den som inte har det eller inte vill göra testet hemma kan i stället boka en tid för provtagning. Mer information om tjänsten hittar du här [Klamydia och gonorréprovtagning i Västernorrland – 1177.se](#)

Region Västernorrland har [behandlingslinjer för klamydia och gonorré](#) där kan du få mer information om dessa diagnoser och ansvarsfördelning mellan egenvård, primärvård och specialistvård.

Aktuellt i länet

Källa: 1177 Vårdgivaren, Folkhälsomyndigheten, Rikshandboken, Livsmedelsverket

Smittskydd Västernorrland ser fortfarande, sen höst och tidig vinter 2022 en ökad smittspridning av sorkfeber.

Sorkfeber är en infektion som orsakas av Puumalavirus och sprids till människa från infekterade skogssorkar.

Människor smittas oftast genom att andas in viruset. Smittämnet finns i sorkarnas avföring, urin och saliv och viruset kan överleva i damm-partiklar i flera veckor. Människor kan smittas till exempel vid krattnig, hantering av ved, sopning av källare, förråd, lador och liknande. Man kan också bli smittad om man får virus på sina händer och sedan får det på slemhinnor i munnen, näsan eller ögonen. Sjukdomen smittar inte mellan människor.

Vanliga symtom är hög feber, muskelvärk, huvudvärk, yrsel, rygg- och magsmärtor. Illamående och kräkning är också vanliga och man kan känna sig väldigt trött och medtagen. Ofta påverkas njurarna och det kan märkas genom att urinmängderna minskar. Mer information hittar du via länken [Sorkfeber - 1177](#)

Sorkfeber omfattas av smittskyddslagen och är anmälningspliktig.

Bildkälla: [SLU - Sveriges lantbruksuniversitet](#) | [Externwebben](#)

RS-virus (respiratoriskt syncytialvirus) är ett förkylningsvirus som ger symtom som snuva, hosta och feber. Äldre barn och vuxna blir i regel bara lindrigt sjuka av RS-virus, men barn under ett års ålder kan bli svårt sjuka med ansträngande hosta och andningssvårigheter. Även äldre personer kan bli allvarligt sjuka.

Viruset finns i saliv, snor och slem. Det sprids till andra genom små droppar som bildas när en person hostar eller nyser.

- Tvätta händerna ofta med tvål och vatten
- Hosta och nys i armvecket eller i en näsduk

Skydda de minsta barnen

Mer information hittar du via länkarna [RS-virus hos barn - 1177](#) och på [smittskydd Västernorrlands vårdgivarwebb](#)

Informationsblad att dela ut till föräldrar återfinns på smittskydds sida ovan.

RS-virus är inte anmälningspliktigt enligt Smittskyddslagen.

Smittskydd Västernorrland

För att få det mera enhetligt med andra smittskydd i Sverige har Smittskyddsenheten ändrat namn till Smittskydd Västernorrland.

Vi som arbetar på Smittskydd Västernorrland:

Hans Boman, smittskyddsläkare	060-13 52 47	hans.boman@rvn.se
Maria Tempé, bitr. smittskyddsläkare	060-13 52 42	maria.tempe@rvn.se
Ulrika Bengtsson, smittskyddssjuksköterska	060-13 52 46	ulrika.bengtsson@rvn.se
Anna Westin, smittskyddssjuksköterska	060-13 52 43	anna.westin@rvn.se
Anna Söderlind, apotekare/Strama	070-191 87 87	anna.soderlind@rvn.se
Jessica Nyman, administratör	060-13 52 41	jessica.nyman@rvn.se